

Vastaus selvityspyyntöön koskien Vihdin kunnan Höytiönnummen maankaatopaikan alueella tehtyjä hakkuita ja ojituksia sekä maankaatopaikan ulkopuolisilla metsäalueilla tehtyjä hakkuita ja hakkuiden vaikutuksia liito-oravan elinalueeseen

Ympäristölautakunta 26.04.2023 § 19
46/00.01.03.00/2023

Asian taustaa

Vihdin kunnan Höytiönnummen maankaatopaikan puiden hakkuista ja ojituksista sekä maankaatopaikan ulkopuolisten metsäalueiden hakkuista on tehty selvityspyyntö 10.1.2023 Vihdin kunnan ympäristölautakunnalle. Selvityspyynnön liitteenä on ollut kuva voimassaolevista metsänkäyttöilmoituksista, karttakuva FCG:n vuonna 2019 laatimasta luontoselvityksestä, jossa on kuvattuna arvokkaat luontokohteet Höytiönnummen maankaatopaikan ympäristössä sekä Vihdin kunnan kaavoituksen lausunto Höytiönnummen maankaatopaikan ympäristölupahakemuksesta.

Selvityspyyntöä on täydennetty 25.1.2023 ennen ja jälkeen hakkuiden otetuilla valokuvilla maankaatopaikan länsi-/luoteispuolen metsäalueista. Samassa yhteydessä on tiedusteltu myös asian käsittelyn aikataulua.

Selvityspyyntöä on täydennetty jälleen 31.1.2023 ja vaadittu asian käsittelyä sekä vastuullisten tahojen esiin nostamista. Liitteitä on täydennetty Vihdin kunnan kaavoitus- ja teknisen lautakunnan pöytäkirjanotteen (10.3.2020) sivuilla 1, 2, 21 ja 22 sekä valokuvilla maankaatopaikan ympäristöstä.

Asian käsittelyn aikataulua koskien ympäristöpäällikkö on vastannut 2.2.2023, että seuraava ympäristölautakunta on 1.3.2023.

H.S. on tiedustellut asian käsittelyn aikataulusta 23.2.2023.

Ympäristöpäällikkö on vastannut asian käsittelyn aikatauluasiaan 23.2.2023 ettei pyydetty selvitys ole vielä valmistunut. Asiaa ei siis käsitelty vielä 1.3.2023 lautakunnassa tämän vuoksi.

H.S. on tiedustellut asian käsittelyn aikataulusta jälleen 3.3.2023 ja 28.3.2023. 28.3.2023 viestissään hän on myös täydentänyt selvityspyyntöä sähköpostiviesteillä vuodelta 2022 (6.6.2022, 8.6.2022, 20.6.2022, 24.11.2022, 9.12.2022 ja kahdella 13.12.2022 päivätyllä viestillä) ja 20.2.2023 päivätyllä luontokartoittajan tekemällä raportilla Höytiönnummen liito-orava-alueelta.

Ympäristöpäällikkö on vastannut kysymykseen asian käsittelystä 29.3.2023, että seuraava lautakunta on 26.4.2023, jossa asia käsitellään, jos selvitys on valmis.

Selvityspyynnön sisältö

10.1.2023 tehdyssä selvityspyynnössä vaaditaan selontekoa Höytiönnummen tapahtumista vähintään ajalta 19.10. - 30.12.2022.

Selvitystä vaaditaan laajennukseen liittyvästä ensimmäisestä metsänkäyttöilmoituksesta "Maankäyttömuodon muutos" (1-2022-96784) aina liito-oravametsien hävitykseen. Kuka, mitä, missä, milloin ja miksi? Mistä tuli lupa liito-oravan pesämetsän avohakkuulle? Tai eteläosan erityisalueen hakkuille vastoin suojelumääräyksiä? Milloin päätökset tehtiin ja miksi? Milloin ko. hakkuu/t tehtiin ja miksi?

H.S. toteaa selvityspyynnössään, että ympäristöluvassa annettiin selkeät ohjeet, rajat ja suojavyöhykkeetkin maankaatopaikan laajennukselle kuin sitä edellyttävillä hakkuilla. H.S. kysyy, että miksi kunta teetätti luontoselvityksen laajennuksen ympäristölupaa varten, laiminlyöden selvitystä ja kaavoituksen lausuntoakin näin häikäilemättömällä tavalla? Selvityspyyntö koskee Höytiönnummen tapahtumia maankaatopaikan laajennusosalla, sen ulkopuolisia liito-oravan pesämetsien hakkuita ja potentiaalisen elinpiirin puuston poistoja sekä ympäristöluvan sisällön ja rajauksien mahdollisia muita rikkomuksia.

Selvityspyyntö koskee H.S.:n mukaan näin ollen Höytiönnummen liito-oravametsän hakkuiden lisäksi myös kattavaa selvitystä koskien MHY:n 'kerralla kuntoon' -toimintatapoja. Selvityspyynnössä vaaditaan itse hakkuiden lisäksi teknisen johtajan, ympäristöpäällikön, yhdyskuntatekniikan päällikön, johtavan puutarhurin sekä Metsänhoitoyhdistys Länsi-Uudenmaan osuutta ja vastuuta asiassa. H.S.:n mukaan selvityksessä tulee osoittaa kartalla hakkuualat, niistä poistetun puuston tilavuus kuutioissa sekä hakkuuajankohdat.

Selvityspyynnön täydennyksessä 31.1.2023 H.S. toistaa vaatimuksensa selvityksen saamiseksi. H.S.:n mukaan on rikottu ympäristölupaa, sen sisältöä ja laajennettu laajennusta ympäristöluvan vastaisesti. Tämän lisäksi H.S.:n mukaan on rikottu luontoselvityksen suosituksia, kaavoituksen Höytiönnummen maankaatopaikan ympäristölupahakemuksesta antamaa lausuntoa sekä rikottu luonnonsuojelulakia, ympäristönsuojelulakia ja EU:n luontodirektiiviä.

H.S. kysyy myös, kuka Vihdin kunnassa tukee tällaista toimintaa? Kuka tai ketkä kunnan luottamushenkilöistä puoltaa tai peittelee kunnan laitonta toimintamallia? Mistä tuli lupa toimia näin? Kuka kantaa vastuun toimista? Mitä alueella on oikein tehty? Kenen vastuulla alueen valvonta on tällä hetkellä? Ovatko tehdyt ojitukset alueella lainmukaisia? 31.1.2023 sähköpostissaan H.S. toteaa lisäksi, että on vienyt asian myös ELY-keskuksen tietoon.

28.3.2023 täydennyksenä toimitetuista sähköpostiviesteistä kesäkuussa lähetetyt viestit liittyvät Höytiönnummen maankaatopaikan ympäristöluvan käsittelyyn ja näihin asioihin H.S.:lle on vastattu ympäristövalvonnan toimesta jo aiemmin. Marras- ja joulukuussa päivätyissä viesteissä H.S. tiedustelee Höytiönnummen alueella tehtävien hakkuiden merkitystä ja kyseenalaistaa kirjanpainajan olemassaolon metsäalueella.

Luontokartoittajan tekemässä raportissa esitetään, että liito-oravan potentiaalinen elinalue olisi laajempi kuin FCG:n 21.10.2019 päivätyssä luontokartoituksessa todettu alue. Raportissa esitetään, että kuusien hakkuiden seurauksena liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja on heikennetty merkittävästi.

Höytiönnummen maankaatopaikan lupa- ja kaavoitustilanne sekä selvityspyyntöön liittyvät lupamääräykset

Vihdin kunnan ympäristölautakunta on myöntänyt ympäristöluvan muutoksen Höytiönnummen maankaatopaikan toiminnan laajentamiselle 1.6.2022 (ympä 1.6.2022 § 20). Ympäristölupapäätös on saanut lainvoiman 1.8.2022. Lupamääräyksessä 1.1 on määrätty maankaatopaikan aluerajauksesta seuraavaa: *Maankaatopaikan aluerajauksen tulee olla yhteneväinen Etelä-Nummelan osayleiskaavassa (kunnanvaltuuston hyväksymä 24.1.2022 § 3, ei lainvoimainen) esitetyn aluerajauksen kanssa (E/V -alue).*

Määräyksessä 9.1 määrätään, että *maankaatopaikan ympärille on hakemuksessa esitetyn mukaisesti kaivettava ns. niskaojat, jotka estävät maankaatopaikan ulkopuolisten alueiden vesien pääsyn täyttöalueelle ja täyttöalueen vesien kulkeutumisen maankaatopaikan ulkopuolelle.* Samassa määräyksessä määrätään myös, että *maankaatopaikan vesienkäsittelyssä tulee erityisesti huomioida vesienkäsittelyn vaikutus maankaatopaikan länsipuolella sijaitsevan korpialueen vesitasapainoon. Maankaatopaikan vesienkäsittelystä ei saa aiheutua korpialueen kuivumista.*

Etelä-Nummelan osayleiskaava on sittemmin saanut lainvoiman 8.3.2023.

Tehdyt valvontatoimet maankaatopaikan ympäristölupa-alueella

12.12.2022 ympäristövalvonta teki luvan haltijan pyynnöstä tarkastuksen Höytiönnummen maankaatopaikalle käyttöönottoa valmistelevien töiden etenemisen seuraamiseksi. Tarkastuksella yhdyskuntatekniikan päällikkö ja johtava puutarhuri kertoivat, että maankaatopaikan laajennusalueelta kaadetuissa puissa oli havaittu kirjanpainajatuhoja ja että maankaatopaikan ulkopuolelta tullaan vielä kaatamaan varttuneita kuusia kirjanpainajatuhojen leviämisen estämiseksi. 12.12.2022 tehdyn tarkastuksen aikaan maankaatopaikkaa reunustavat niskaojat oli kaivettu valmiiksi siltä osin kuin se oli ollut mahdollista kallioisen maaston vuoksi. Puustoa oli kaadettu myös maankaatopaikan eteläosassa sijaitsevan vanhan vesienkäsittelyaltaan ympäriltä altaan kunnostustöiden vuoksi.

Seuraava tarkastus maankaatopaikalle tehtiin 16.1.2023. Puiden kaatoon ja ojitukseen liittyen tarkastuspöytäkirjaan on kirjattu, että *vanhan laskeutusaltaan ympäriltä oli kaadettu puita, jotta allasta oli saatu laajennettua ja huoltotietä altaalle tehtyä. Etelä-Nummelan osayleiskaavassa (ei vielä lainvoimainen) on rajattu suojelualue vanhan laskeutusaltaan lounaispuolelle. Tältä alueelta ei maastohavaintojen mukaan oltu kaadettu puita.*

Maanvastaanottopaikan laelle ja laajennusosalle johtavan tien itäpuolella oli pitkulainen pohjois-eteläsuuntainen alue, josta valumavedet oli ohjattu uutta rumpua pitkin tien alitse ja maanvastaanottopaikan eteläreunan ojaan, josta vedet johtuvat vanhaan kunnostettuun laskeutusaltaaseen.

...

Laajennusosa oli hyvin nähtävissä ylhäältä itäreunaa kulkevalta tieltä. Louheesta tehty salaoja laajennusosan keskivaiheilla oli nähtävillä.

...

Salaoja johti maanvastaanottopaikan luoteisosaan, jossa uudet laskeutusaltaat olivat rakenteilla. Laskeutusaltaasta tullaan urakoitsijan mukaan kaivamaan laskuoja metsän puolelle. Ojan kohdalta puut oli jo kaadettu.

...

Uusien laskeutusaltaiden länsipuolella varsinaisen maanvastaanottopaikan ulkopuolelta oli kaadettu varttuneita kuusia kirjanpainajatuhojen vuoksi. Avohakkuuta alueella ei oltu tehty.

Seuraava tarkastus Höytiönnummen maankaatopaikalle tehtiin 3.4.2023. Selvityspyyntöön liittyen tarkastuspöytäkirjaan on kirjattu seuraavaa:

Maankaatopaikan laelta avautui avoin näkymä kohti pohjoisen laajennusosaa. Maastossa näkyi kaivettuja salaojia, joista osa oli jo täytetty louheella. Ylhäältä näkyivät myös uudet vesienkäsittelyaltaat, joita laskeuduttiin katsomaan alas. Vesienkäsittelyaltaat olivat Lindforsin mukaan valmiit. Paikalle oli rakennettu kaksivaiheinen allas, jonka vedet ohjautuvat ylivuotoputken kautta laskuojaan kohti lännenpuoleista metsäaluetta ja sieltä eteenpäin kohti Enäjärveä. Käyrä ylivuotoputki oli asennettu niin, etteivät altaat pääse tyhjenemään kokonaan ja ettei mahdollinen öljykerros veden pinnalla pääse kulkeutumaan putkea pitkin laskuojaan.

Maastossa näkyi, kuinka laskeutusaltaat rajautuivat (itäreunaltaan) suurelta osin kallioon. Lindforsin mukaan tästä oli aiheutunut hankaluuksia altaiden rakentamiselle. Jotta altaat oli saatu riittävän suuriksi, oli pohjoisempaa allasta kaivettu osittain maankaatopaikan rajauksen ulkopuolelle. Tämä kävi ilmi myös Lindforsin tarkastuksen lopuksi näyttämästä tarkekuvasta. Allasta ei oltu laajennettu luo-alueen suuntaan. Lindforsin mukaan alueen ojat on kaivettu maankaatopaikan aluerajauksen sisään hyödyntäen kaivinkoneen sisäänrakennettua GPS-paikannusta, jonka tarkkuus on Lindforsin mukaan jopa 5 cm.

...

Uusien laskeutusaltaiden takana maankaatopaikan luoteispuolella oli kaadettu puita alueella havaittujen kirjanpainajatuhojen vuoksi. Käytettävissä olleiden osayleiskaavan aluerajauksen ja maankaatopaikan asemapiirustuksen perusteella maastossa ei näyttänyt siltä, että puita olisi kaadettu luo-alueelta. Jotta aluerajauksista saadaan täysi varmuus, vaatii se mittauksia, merkintöjä maastoon ja/tai dronекuvauksen maastossa.

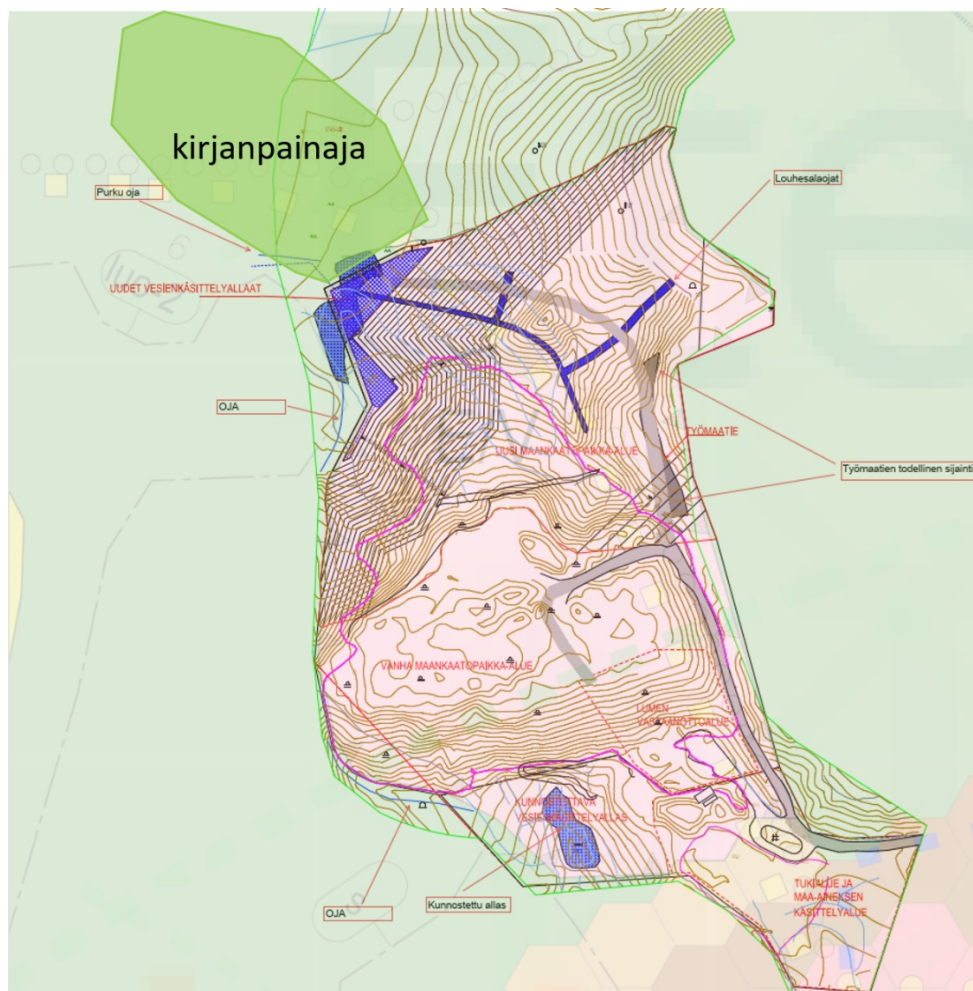
3.4.2023 tehdyn tarkastuksen pöytäkirjaan on kirjattu myös ympäristövalvonnan näkemys toiminnan ympäristöluvanmukaisuudesta: *Ympäristövalvonnan näkemyksen mukaan maankaatopaikan valmistelevat*

työt on tehty ympäristöluvan mukaisesti lukuun ottamatta uuden laskeutusaltaan laajentamista maankaatopaikan aluerajauksen ulkopuolelle. Tarkastuksella saatujen tietojen mukaan allasta ei olisi saatu rakennettua riittävän suureksi ilman sen rakentamista aluerajauksen ulkopuolelle, koska kallio oli tullut vastaan joka puolella laskeutusaltaiden ympärillä. Ympäristövalvonta katsoo, että laskeutusaltaan laajennus aluerajauksen ulkopuolelle on ollut tarpeellinen, jotta maankaatopaikan valumavedet saadaan käsiteltyä asianmukaisesti ja toiminnan vesistövaikutukset jäisivät mahdollisimman vähäisiksi. Laskeutusaltaan laajennus ei ennalta arvioiden myöskään vaikuta korpialueen vesitasapainoon tai läheiseen liito-oravien elinalueeseen ja on sen vuoksi hyväksyttävissä. Ympäristöluvan muuttamiselle tältä osin ei ole tarvetta, koska laskeutusaltaan muutos ei lisää ympäristöön kohdistuvia vaikutuksia tai riskejä (YSL 527/2014 29 §).

Tarkastuskäyntien lisäksi Vihdin kunnan ympäristövalvonta on pyytänyt kunnallistekniikkaa antamaan selvityksen Höytiönnummen alueella tehdyistä hakkuista ja maankaatopaikan rakenteiden sijainnista suhteessa maankaatopaikan aluerajaukseen. Ympäristövalvonta on pyytänyt myös kunnan mittaus-toimea merkitsemään maastoon luo-alueen ja luonnonsuojelualueen rajat sekä maankaatopaikan rajauksen näiden alueiden kohdalla. Mittaus-toimea pyydettiin myös määrittämään uusien laskeutusaltaiden sijainnit ja laatimaan kokonaisuudesta karttaesitys.

Maankaatopaikan urakoitsija toimitti tarkekuvan rakenteiden sijoittumisesta maankaatopaikan alueella ympäristövalvontaan 6.4.2023. Kuvassa 1 tarkekuva on sijoitettu Etelä-Nummelan osayleiskaavakartan päälle. Kuvan perusteella uusia laskeutusaltaita on laajennettu myös lännen suuntaan ympäristöluva-alueen ulkopuolelle luo-alueeseen päin.

Ympäristövalvontaa ei ole luvan haltijan puolelta informoitu mahdollisesta tarpeesta laajentaa laskeutusaltaita maankaatopaikan aluerajauksen ulkopuolelle. Tammikuussa 16.1.2023 tehdyllä tarkastuksella uusia laskeutusaltaita ei oltu vielä kaivettu kuin aivan pieneltä osin.

Kuva 1. Tarkekuva Etelä-Nummelan osayleiskaavakartan päällä. Kuvaan on lisäksi rajattu kirjanpainaja-alue, jolta puita on kaadettu. Kirjanpainaja-alueen rajausta ei perustu mittauksiin. Kuvan perusteella uudet laskeutusaltaat maankaatopaikan luoteisosassa on rakennettu osittain maankaatopaikan aluerajauksen ulkopuolelle. Lupa-alueen raja on merkitty punaruskealla viivalla ja pinkki viiva kuvaa vanhan jäätysalueen reunaan. Kartta oli kunnallistekniikan 13.4.2023 antaman selvityksen liitteenä.

Mittaustoimen mittaustulokset

Mittaustoimi oli ympäristövalvonnan pyynnöstä käynyt 11.4.2023 merkitsemässä maastoon suojelualueen ja luo-alueen rajausta sekä maankaatopaikan aluerajausta eteläisen laskeutusaltaan ympäristössä sekä pohjoisessa uusien laskeutusaltaiden ympäristössä. Mittaustoimen mittausten mukaan eteläpuolella vanhan laskeutusaltaan ympäristössä ei oltu kaadettu puita Etelä-Nummelan osayleiskaavassa rajatulta luonnonsuojelualueelta (kuva 2). Myös kuvassa 1 esitetyn perusteella eteläisen laskeutusaltaan rakentaminen ei ole vaikuttanut luonnonsuojelualueeseen.

Mittaustoimen tekemien mittausten mukaan pohjoisen uudet laskeutusaltaat oli osittain rakennettu maankaatopaikan aluerajauksen ulkopuolelle, mutta ei luo-alueelle. Mittaustoimen mukaan laskeutusaltaalle johtava oja oli kuitenkin osin luo-alueella. Tämä käy ilmi kuvan 1 kartasta.

Kuva 2. Eteläosan vanhan laskeutusaltan ympäristö. Sininen viiva kuvaa maankaatopaikan rajaa, oranssi on metsänraja määritettynä maaliskuussa 2023 ja punainen on Etelä-Nummelan osayleiskaavan mukainen luonnonsuojelun alueen raja. Oranssien viivojen välissä oleva vaalea laikku on vanha laskeutusallas (ilmakuva on vuodelta 2021). Laskeutusallasta on sittemmin laajennettu pohjoisen suuntaan pois päin luonnonsuojelun alueesta kuvan 1 mukaisesti.

Ympäristövalvonnan maastokäynti 17.4.2023

Tarkastuspöytäkirjassa todetaan, että *tarkastuksen tarkoituksena oli havainnoida mittausstoimen maastoon tekemien rajamerkintöjen perusteella uusien laskeutusalttien sijaintia suhteessa maankaatopaikan aluerajaukseen ja luo-alueen rajaan. Käynnillä arvioitiin myös maankaatopaikan vesienjohtamisen vaikutuksia luo-alueella sijaitsevan korpialueen vesitasapainoon sekä sitä onko metsää hakattu luo-alueen puolelta ja onko alueella havaittavissa kirjanpainajatuhoja.*

Maastohavaintojen perusteella laskeutusaltaat eivät ole luo-alueella, mutta ovat osittain maankaatopaikan ulkopuolella. Luo-alueen puolella on osa laskeutusalttien eteläpuolella sijaitsevasta altaalle johtavasta ojasta. Oja on noin kaksi metriä luo-alueen puolella (kuvat 3 ja 4). Laskeutusaltaat on erotettu korpialueesta maavallilla, joten korpialueen vedet eivät johdu laskeutusalttaaseen tai päinvastoin. Laskeutusalttien vedet johdetaan metsäojaan luo-alueen ulkopuolelle.

Kuva 3. Kuvassa ympyröitynä olevaan merkkiin ojan reunalla on merkattu luo-alueen rajan sijainti. Raja kulkee todellisuudessa 2 metriä oikealle, joten oja on tässä kohtaa osittain luo-alueella.

Kuva 4. Oikealla on sama merkikoppi kuin kuvassa 1 ja vasemmalla toinen luo-alueen rajaa kuvaava merkki. Oikealla olevasta merkistä luo-alueen raja kääntyy yläviistoon vasemmalle.

Maankaatopaikan luoteispuolella tehdyt merkittävimmät hakkuut sijoittuvat luo-alueen ja FCG:n vuoden 2019 laatiman luontokartoituksen mukaisen liito-oravan elinalueen ulkopuolelle. Luo-alueelta ja liito-oravan elinalueelta oli kaadettu yksittäisiä kuusia. FCG:n luontoselvityksessä merkitsemiä liito-oravan pesäpuita (kaksi isoa haapaa) ei oltu kaadettu, mutta ne olivat jääneet hakkuiden vuoksi hyvin lähelle metsän reunaa. Haavoissa havaittiin koloja, joista yhdessä pesi tiainen. Haapojen juurella ei havaittu liito-oravan papanoita.

Luoteisosan hakatulla metsäalueella oli jätetty pystyyn kuolleet puut kaatamatta. Näiden puiden rungoilla näkyi selviä kirjanpainajan jälkiä, jotka voi havaita kuvista 5 ja 6.

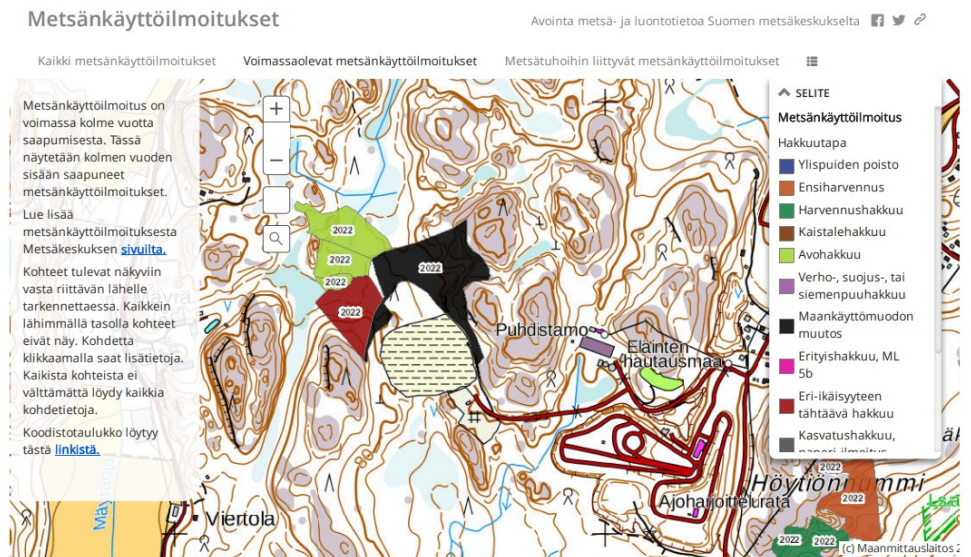

Kuva 5. Aikuisen kirjanpainajan jättämät jäljet näkyvät kuusen rungolla pystysuorina urina.

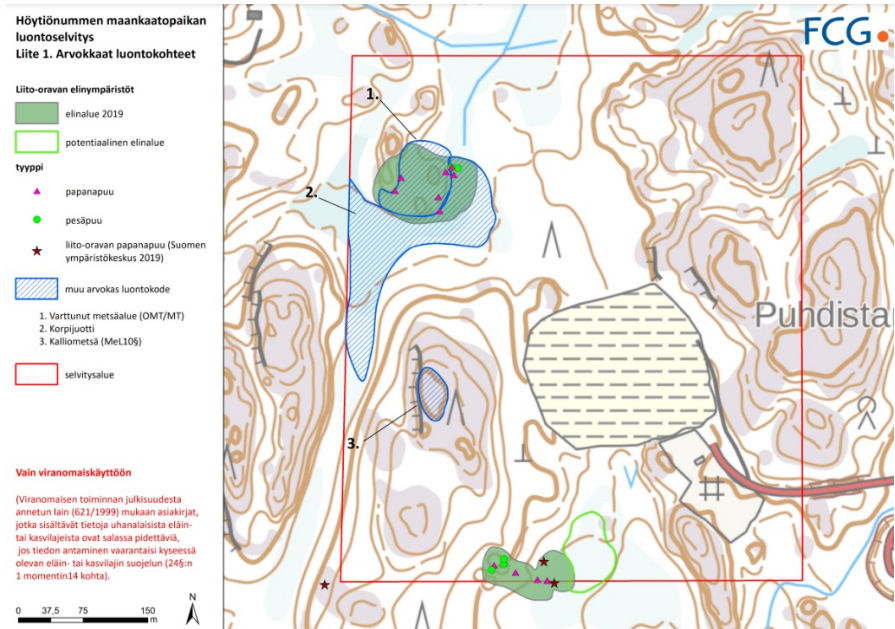
Kuva 6. Lähikuva kirjanpainajan toukkien jättämistä jäljistä kuusessa.

Selvitys tehdyistä hakkuista maankaatopaikan lupa-alueen ulkopuolella
 Selvityspyynnön liitteenä esitetystä metsänkätöilmoituksesta liito-oravan elinalueilla ympäristövalvonta sai tiedon 13.12.2022 H.S.:ltä.
 Metsänkätöilmoitusten mukaisesti Höytiönnummen alueella tehtäisi avohakkuita maankaatopaikka-alueen ulkopuolella kolmella vierekkäisellä palstalla. Metsänkätöilmoitusten mukaiset alueet sijaitsevat maankaatopaikan länsi-/luoteispuolella (kuva 7).

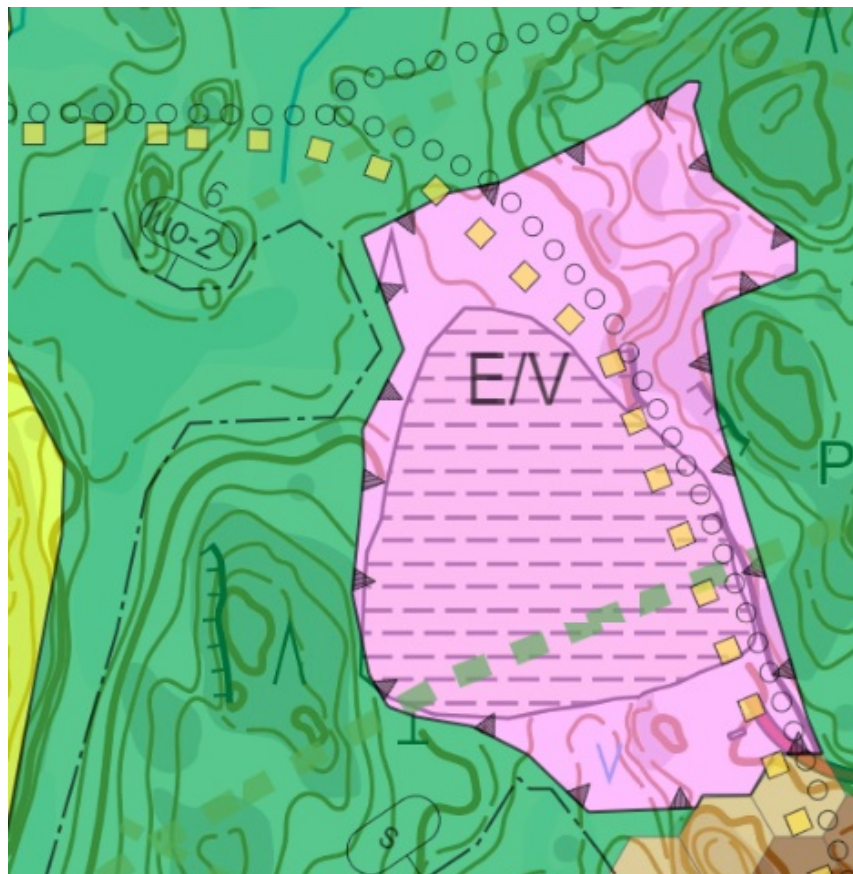
Kuva 7. Selvityspyynnön liitteenä ollut kuva vuonna 2022 tehdyistä metsänkätöilmoituksista Höytiönnummen alueella.

Ympäristötarkastaja oli 13.12.2022 puhelimitse yhteydessä yhdyskuntatekniikan päällikköön sekä johtavaan puutarhuriin selvittääkseen, millaisia hakkuita alueella aiotaan tehdä. Yhdyskuntatekniikan päällikkö ja johtava puutarhuri kertoivat, että kirjanpainajatuhojen vuoksi alueelta tullaan kaatamaan varttuneita kuusia tuhojen leviämisen estämiseksi. Varsinaisia avohakkuita alueella ei heidän mukaan oltu aikeissa tehdä, vaan metsänkätöilmoitus oli tehty avohakkuuna sen vuoksi, että silloin kaadettavien puiden valitseminen palstalla on vapaampaa. Ympäristövalvonnasta on huomautettu, että metsänkätöilmoitusten mukaiset alueet sijaitsevat liito-oravan elinalueella (kuva 8) ja tämä tulee huomioida hakkuita tehtäessä.

Kuva 8. FCG:n Höytiönnummen maankaatopaikan laajennusalueen luontaselvityksen (21.10.2019) liitteenä esitetty kartta Höytiönnummen arvokkaista luontokohteista. Karttakuva oli myös H.S.:n selvityspyynnön liitteenä.

Kun vertaa kuvien 8 ja 9 korkeuskäyriä voi havaita, että liito-oravan elinalue on laajempi kuin luo-alueen raja. Liito-oravan elinalue ei kuitenkaan ulotu kuvassa 1 esitetylle kirjanpainaja-alueelle, josta puita on kaadettu enemmän.

Kuva 9. Kartalla on esitetty Etelä-Nummelan osayleiskaavakartta läpinäkyvässä maastokartan päällä. Korkeuskäyriin perustuvan vertailun perusteella liito-oravan elinalue on laajempi kuin luo-alue.

Kunnallistekniikan vastaus selvityspyyntöön

Vihdin kunnan tekninen johtaja ja johtava puutarhuri antoivat vastauksensa selvityspyyntöön 13.4.2023. Vastaus on kokonaisuudessaan alla.

Metsäkeskukselle tehtiin 22.11.2022 hakkuista metsänkäyttöilmoitus kiinteistöllä Tavastila 927-406-2-635 kirjanpainajaesiintymän johdosta. Metsäkeskukselta saatiin 9.12.2022 lupa aloittaa hakkuut. Hakkuut suoritettiin 12.12.2022 - 19.12.2022 välisellä ajalla.

Vanha ja uusi laajennusosa ylijäämämaamassojen vastaanottoalueista sijaitsevat yleiskaavassa erityisalueeksi määritellyllä alueella. Alueen käyttötarkoituksen mukainen rakentaminen edellyttää puuston poistoa, sillä maamassoja kasataan alueelle kerros kerrokselta. Alueelle rakennetaan salaojitusta ja valumavesialtaita saostusosioineen, jotta poistuva vesi olisi mahdollisimman puhdasta. Purkuoja on suunniteltu metsään, ja sitä kautta suurempaan vesistöön.

Uuden kaivettavan purkuojan paikkaa maastossa suunniteltaessa havaittiin kirjanpainajaesiintymä. Haimme Metsäkeskukselta lupaa hakkuille muutamalle palstalle, josta yksi oli kertaalleen noin viisi vuotta sitten harvennettua puustoa. Vastuullisena metsänomistajana pyrimme estämään tuholaisen leviämisen, kuten kunnanvaltuusto talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätti.

Kaivettavan purkuojan läheisyydessä on yleiskaavassa suojelumerkintä, joka kieltää rakentamisen liito-oravien liikkumisreitoin vuoksi. Hakkuut suoritettiin tarkan ohjeistuksen mukaisesti, valikoiden, jättäen kookkaita puita siten, ettei liito-oravien liikkuminen häiriinny. Säästimme muun puuston, pois lukien kuuset, joista poistimme varttuneimmat estääksemme kirjanpainajien leviämistä.

Hakkuutapa oli luonteeltaan poimintahakkuu. Vain kirjanpainajan vahingoittamat kuuset kaadettiin ja toimitettiin pois alueelta lisätuhojen ehkäisemiseksi. Jo kuollut puuainees päätettiin jättää rikastuttamaan biodiversiteettiä. Kuivuneita puita on palstalla pystyyn jätettyinä. Samoin kaatamalla jätettiin lehtipuut, joihin kyseinen nimenomaan kuusen tuholainen ei leviä.

Jos emme torjuisi kirjanpainajan leviämistä myös suojapaikat liito-oraville vähenisivät varttuneiden puiden keloutuessa paikoilleen. Meillä on myös velvollisuus estää tuholaisen leviämistä muiden omistamiin metsiin.

Uudenmaan ELY-keskuksen tarkastus 2.2.2023

Kunnan ympäristövalvonnan tekemien tarkastusten lisäksi Uudenmaan ELY-keskus on tehnyt tarkastuksen Höytiönnummen maankaatopaikan läheisyydessä sijaitseville liito-oravan elinalueille. Vihdin kunnan ympäristövalvonta on saanut 8.2.2023 päivätyn pöytäkirjan pyydettäessä tiedoksi ELY-keskukselta. Pöytäkirjassa todetaan, että luoteeseen sijoittuvalla liito-oravan elinympäristöllä oli suoritettu tasaisesti harvennushakkuuta. Toimenpiteet ovat kuitenkin olleet liito-

oravakohteiden metsänkättöä käsittelevän Tapion laatiman ohjeistuksen mukaisia. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan Höytiönnummen liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja ei ole hävitetty tai heikennetty luonnonsuojelulain 49 §:n 1 momentin vastaisella tavalla.

Valmistelija	Päivi Haatainen etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 044 042 1353
Esittelijä	Ympäristöpäällikkö Sari Brusila
Ehdotus	<p>Ympäristölautakunnan mukaan saatuihin selvityksiin perustuen uudet laskeutusaltaat ja altaille johtava oja on rakennettu osittain maankaatopaikan aluerajauksen ulkopuolelle ja pieneltä osin myös luon- alueen puolelle (kuva 1). Altaiden ja ojan ulottumisen maankaatopaikan aluerajauksen ulkopuolelle ei kuitenkaan katsota ennalta arvioiden lisäävän ympäristöön kohdistuvia vaikutuksia tai riskejä ja ympäristölautakunnan näkemyksen mukaan toiminta Höytiönnummen maankaatopaikalla ei johda ympäristöluvan muuttamisen tarpeeseen (YSL 527/2014 29 §).</p> <p>Liito-oravan elinalueisiin kohdistuneiden hakkuiden osalta ympäristölautakunta yhtyy Uudenmaan ELY-keskuksen näkemykseen siitä, ettei maankaatopaikan ulkopuolisilla metsäalueilla ole toimittu luonnonsuojelulain 49 §:n 1 momentin vastaisesti.</p> <p>Johtopäätöksenä ympäristölautakunta toteaa, että Vihdin kunnan metsien hoidon prosesseja tulee tarkentaa erityisesti herkimmissä luontokohteissa. Nykyinen Vihdin kunnan metsänhoitosuunnitelma on voimassa vuoden 2024 loppuun asti ja uutta suunnitelmaa aletaan valmistella viimeistään alkuvuodesta 2024. Kunnan metsien hoitoon ja luonnonsuojeluun otetaan kantaa myös valmisteilla olevassa Vihdin kunnan ensimmäisessä luonnon monimuotoisuus-ohjelmassa (LUMO-ohjelma). LUMO-ohjelma voi olla myös tukena uutta metsänhoitosuunnitelmaa laadittaessa. Metsien kestävä käyttö on olennainen osa luonnon monimuotoisuuden suojelua ja edistämistä kuin myös ilmastonmuutoksen torjuntaa ja siihen sopeutumista.</p>
Päätös	Lautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.
Tiedoksi	Selvityksen pyytjä